



Aan de leden van de gemeenteraad

Raadsinformatiebrief 64

Helmond, 28 mei 2021
Onderwerp: Openbare aanbesteding Sociale Teams

Zaaknummer: 50576861

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op dinsdag 25 mei heeft het college ingestemd met publicatie van de openbare aanbesteding Sociale Teams 2022. In deze brief leest u meer over de achtergrond, opzet van de aanbesteding en het vervolg. Op 12 januari jl. heeft de raad ingestemd met externe positionering van de sociale teams met ingang van 2022. Het is de ambitie dat de teams op termijn zo'n 80% van de hulpvragen zelf oppakken met hulp van het sociale netwerk en partijen in de sociale basis. Dit is in lijn met onze doelstelling om kwetsbare inwoners tijdig, eenvoudig en dichtbij in de leefomgeving ondersteuning te bieden én is een logische volgende stap in de transitieopgave.

Proces tot nu toe

Afgelopen periode heeft het college de aanbesteding voorbereid. Om de aanbestedingsdocumenten zo goed mogelijk vorm en inhoud te geven is op verschillende manieren informatie verzameld. Zo is een vrijblijvende marktconsultatie georganiseerd. Ook is bij samenwerkingspartners input opgehaald voor de aanbesteding: o.a. bij Senzer, Wijkzorg, de GGD, Onderwijs, Opvang, Woningcorporaties en partners in het kader van het Subsidieprogramma. Centraal stond de vraag hoe zij graag willen samenwerken met de nieuwe sociale teams. Met de Adviesraad sociaal domein Helmond is gesproken over de concrete prestatie-afspraken in de Aanbestedingsleidraad. Daarnaast zijn we vroegtijdig begonnen met het informeren van alle gecontracteerde zorgaanbieders over de voornemens met de sociale teams én de aanbesteding, zodat zij zich kunnen voorbereiden op de veranderingen. Vandaag start de aanbesteding met de aankondiging op TenderNed. Maandag zullen we opnieuw de aanbesteding bij de gecontracteerde zorgaanbieders onder de aandacht brengen en ook onze partners in de sociale basis informeren.

Insteek van de aanbesteding

Rol: Met de aanbesteding verandert de rol van gemeente. We zijn niet langer uitvoerder, maar worden opdrachtgever van de organisatie die de sociale teams voor ons gaan uitvoeren. Wij gaan daar bij als gemeente vooral over het 'wat' (onder andere de opdracht, de hoofdoelen, prestaties) en geven de uitvoerder de professionele ruimte om de opdracht zo goed mogelijk uit te voeren.

Budget: De aanbesteding werkt met een vast budget van 9,75 miljoen euro per jaar, zodat het bij de gunning volledig draait om kwaliteit voor onze inwoners. Dit bedrag is in de kern gebaseerd op de huidige uitgaven aan de sociale teams, aangevuld met zo'n 3,5 miljoen euro (voor extra capaciteit en expertise) om de nieuwe uitvoeringsorganisatie in staat te stellen om 80% van de inwoners met vragen meteen van hulp te voorzien, samen met de sociale basis. Deze 3,5 miljoen euro is gebaseerd op de MKBA die eerder is uitgevoerd.

Contractduur: Om een duurzaam partnerschap aan te kunnen gaan voor deze transitie-opdracht hebben we gekozen voor een contractduur van 4 jaar met de optie om deze 2x met 2 jaar te verlengen. Deze contractduur doet recht aan de aard van de transitie-opdracht (die een lange adem vraagt) en



biedt de mogelijkheid om tussentijds afscheid te nemen als de opdrachtnemer niet aan de verwachtingen voldoet.

Hoofdlijn en hoofddoelen van de opdracht

We zijn dus op zoek naar één partij (of coalitie van partijen) die in staat is om de opdracht van de sociale teams zo goed mogelijk uit te voeren voor onze inwoners. En die ons (met zijn inschrijving) overtuigt met een robuuste, professionele en innovatieve aanpak die zo concreet mogelijk is omschreven. Daarbij zijn we alert op inzicht in de lokale situatie. De aanbestedingsleidraad bevat meer dan 125 pagina's. Hieronder lichten we een aantal onderdelen van de opdracht toe.

De opdracht bestaat in de kern uit het realiseren van een sterke, laagdrempelige, vrij toegankelijke eerstelijnsvoorziening voor tijdelijke, brede basisondersteuning aan huishoudens van – 9 maanden tot en met 100+. Breed verwijst daarbij naar een brede reikwijdte van vragen waarvoor inwoners bij de sociale teams terecht kunnen. De ondersteuning is erop gericht dat inwoners in staat zijn (weer) verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leven.

De drie hoofddoelen voor de eerste contractperiode hangen samen met de transformatie die we beogen en zijn:

- 80% van de inwoners wordt direct verder op weg geholpen door het sociaal team, met hulp van de Sociale Basis, zonder dat nog een indicatie nodig is voor specialistische hulp. Dit hoofddoel vloeit rechtstreeks voort uit de ambitie van het raadsbesluit van 12 januari jl.
- Het bereik van de sociale teams in de wijken Helmond-West, Helmond-Noord, Helmond-Binnenstad, Helmond-Oost en Rijpelberg neemt toe, terwijl het bereik in de overige wijken tenminste gelijk blijft. Dit hoofddoel sluit naadloos aan bij het tegengaan van tweedeling en de strategische agenda.
- Een betere verbinding van de sociale teams met scholen en huisartsen, waardoor zij meer inwoners en huishoudens rechtstreeks naar de sociale teams verwijzen waar zij direct verder worden geholpen. Hierdoor komen er tevens minder verwijzingen voor specialistische hulp – buiten de sociale teams om – in de tweede lijn terecht. Dit hoofddoel sluit aan bij de voornemens uit de kadernota Sociaal Domein.

Prestatieafspraken

Aanvullend daarop bevat de opdracht onder andere ook prestaties die te maken hebben met kwaliteit voor onze inwoners en de samenwerking met partners in onze wijken en buurten. Denk aan afspraken over

- de tijdigheid van de basisondersteuning, oftewel de snelheid waarmee deze na aanmelding wordt opgestart.
- de cliëntervaring van de inwoner, zoals de mate waarin hij de hulp en ondersteuning als nuttig, doeltreffend en nabij ervaart.
- de ervaring van samenwerkingspartners met het functioneren van de sociale teams en de aansluiting op de lokale netwerken.

We gaan meteen vanaf de start samen met de nieuwe opdrachtnemer monitoren of we de juiste beweging te pakken hebben. Dit doen we aan de hand van een vaste set indicatoren die volgen uit de hoofddoelen en prestatieafspraken (bijvoorbeeld de norm van 80% direct hulp verlenen). Daarnaast zullen we als gemeente periodiek aanvullend onderzoek doen en externe feedback organiseren van inwoners en samenwerkingspartners (bijvoorbeeld via groepsgesprekken in de wijk). We streven daarbij niet naar een zogenaamde afrekencultuur, maar ambiëren vooral een meet-, spreek-, leer- en verbetercultuur.

Hoe verder?

Partijen die interesse hebben in de aanbesteding hebben tot 22 juli a.s. de tijd om (al dan niet in een samenwerkingsverband) een inschrijving voor te bereiden. Komende periode kunnen zij over de aanbestedingsstukken nog vragen stellen via TenderNed. Alle communicatie over de aanbesteding dient in het kader van transparantie en gelijke kansen via TenderNed te verlopen. Tijdens de zomerperiode vindt de beoordeling plaats en na het zomerreces zal het college definitief besluiten over de gunning. De gunning wordt bekend op 14 september a.s. We zullen u dan via een RIB informeren over de uitkomst van de aanbesteding. U hoort dan ook wanneer u kennis kunt maken met de nieuwe uitvoerder en wat zijn plannen



zijn voor de uitvoering van de opdracht. Ook hoort u hoe de voorbereidingen tot de start op 1 januari 2022 er uit zien, waarvan de communicatie richting inwoners een belangrijk onderdeel is.

Tot slot

In de bijlage gaan we nog dieper in op een aantal aandachtspunten van de raad en hoe deze zijn verwerkt in de aanbesteding.



Bijlage 1 Schematisch overzicht aandachtspunten van de raad nav de raadsbehandeling

Algemene aandachtspunten & keuzes	Hoe verwerkt?
Belang van langdurig commitment & langere contractduur	De opdracht wordt voor een periode van 4 jaar aanbesteed, met de optie om deze 2x met 2 jaar te verlengen. Deze contractduur doet recht aan aard van de transformatie-opdracht (die een lange adem vraagt) en biedt de mogelijkheid om tussentijds afscheid te nemen als de opdrachtnemer niet aan de verwachtingen voldoet. Deze contractduur stelt opdrachtnemer bovendien in staat om zich voor langere periode te committeren aan de opdracht en stad.
Belang van lokale inbedding van de toekomstige opdrachtnemer	Uitvoering van de opdracht is niet mogelijk, zonder een goede aansluiting op de buurt- en wijknetwerken en belangrijke ketenpartners. In de opdracht komt expliciet terug dat de opdrachtnemer dient aan te sluiten op de lokale en regionale netwerken. De wijze van samenwerking met partners is daarom tevens één van de gunningscriteria en vraagt dat aanbieder kennis heeft van en zich verdiept heeft in de lokale infrastructuur. Ook monitoren wij hoe partners de kwaliteit van de nieuwe uitvoeringsorganisatie ervaren.
Knip in toegangsproces tot individuele voorziening mag niet tot onnodige bureaucratiesering leiden of discussies over de juistheid van de advisering	Opdrachtnemer geeft zwaarwegend advies en de gemeente beslist en beschikt over de inzet van individuele voorzieningen. De gemeente zal over het algemeen deze adviezen overnemen. Wel zal de kwaliteit van de adviezen periodiek onderwerp zijn van gesprek tussen de gemeente en de uitvoeringsorganisatie. Daarnaast zijn in de aanbestedingsleidraad kwaliteitseisen opgenomen, zoals de eis dat aanbieder over medewerkers beschikt die kennis en ervaring hebben met het opstellen van adviezen/indicaties.
Voorkomen dat partijen onbehoorlijke winsten maken	In de aanbestedingsleidraad eisen we dat de opdrachtnemer de Governance Code Zorg onderschrijft en zich daarmee dus houdt aan de regels over normering van topinkomens. Als de uitvoering van de opdracht financieel rendeert is een EBITDA (winst zonder de kosten van afschrijving en financiering) van maximaal 3-5% toegestaan. Dat opdrachtnemer geen winst mag maken vinden we niet reëel in verband met het benodigde weerstands- en innovatievermogen.
Geen inefficiënte (juridische) constructen en aandacht voor (organisatie, proces) kwaliteit	Het is mogelijk dat meerdere partijen nodig zijn om de opdracht uit te voeren en een samenwerkingsverband gaan vormen. Wij stellen geen eisen aan de juridische vorm daarvan, maar eisen wel één hoofdaannemer in verband met efficiëntie en slagvaardigheid. De opdrachtnemer moet bij de inschrijving aantonen hoe hij ervoor zorg draagt dat hij in de praktijk als één uitvoeringsorganisatie functioneert (vanuit één besturingsfilosofie, met één bedrijfsvoering, één werkproces etc). Alleen dan kan opdrachtnemer de transformatie-opgave effectief en doelmatig ter hand nemen.
Gunning op prijs gaat ten koste van kwaliteit	Bij de aanbesteding schrijven we een vast bedrag voor. Er vindt dus geen gunning plaats op basis van prijs. De gunning draait volledig om



	de vraag welke inschrijver de beste/meeste kwaliteit biedt voor de gegeven prijs.
Belang van scholing van competenties, vaardigheden, inhoudelijke kennis, cultuur en samenwerkingscapaciteiten van medewerkers, inclusief reflectie.	In de wetenschap dat de professionals op de werkvloer het verschil maken en hoofdzakelijk de kwaliteit bepalen, vragen we in de aanbestedingsleidraad veel aandacht voor het vakmanschap van de professional. We vragen inschrijvers naar hun visie op vak van hulpverlener in een sociaal (wijk) team, de benodigde vakontwikkeling, de wijze waarop ze hierin blijven investeren en goede professionals aan zich binden en zullen hen hierop beoordelen.
Zorgvuldig omgaan met medewerkers en voorkomen van banenverlies	In de aanbestedingsleidraad is opgenomen dat medewerkers van de huidige sociale teams met voorrang kunnen solliciteren bij de nieuwe uitvoeringsorganisatie. De nieuwe uitvoeringsorganisatie gaat uiteindelijk over selectie en aanname van de medewerkers.
Gevolgen voor gecontracteerde zorgaanbieders Wmo en Jeugdhulp	Bij een goede uitvoering van de opdracht zal het aantal verwijzingen naar tweedelijns aanbieders voor met name begeleiding Wmo en Jeugdhulp gaan afnemen. Aanbieders zijn hierover al in november 2020 geïnformeerd, zodat zij zich hierop kunnen voorbereiden. Ook hebben zij (net als alle andere geïnteresseerde partijen) toegang tot de opdracht en kunnen meedoen aan de aanbesteding. Zij zijn ook over de publicatie van de aanbesteding geïnformeerd. Om specifiek kleine aanbieders (met hun specifieke expertise) toegang tot de opdracht te geven is de eis opgenomen dat opdrachtnemer gedurende de looptijd van het contract voor gemiddeld 5% van het budget kleine zorgaanbieders contracteert.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Helmond,

mevr. P.J.M.G. Blanksma-van den Heuvel
burgemeester

H.J. de Ruiter
secretaris